

Samenvatting Memorie van toelichting pag 73 tm 181

Deze samenvatting is gemaakt ten behoeve van het (v)so veld. Het is een samenvatting van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel passend onderwijs. Waar mogelijk hebben we de voor het (v)so relevante punten uit die toelichting op een rijtje gezet. Daarbij is de indeling van de memorie van toelichting gevolgd. Voor de volledige tekst verwijzen wij u daarom naar desbetreffende memorie.

In de inleiding gaat de minister in op de achtergronden van dit wetsvoorstel:

De navolgende wetten in het stelsel van voorzieningen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden gewijzigd:

WPO , WEC , WVO, WEB Wet medezeggenschap onderwijs en Wet onderwijstoezicht. .

Het doel van deze wijzigingen is voor alle leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte zo passend mogelijk onderwijs te realiseren.

Het gaat om:

- Het organiseren van voorzieningen voor extra ondersteuning en de financiering daarvan
- Het invoeren van een zorgplicht voor schoolbesturen
- Het vormen van nieuwe SWV in het funderend onderwijs
- Het budgetteren van middelen voor extra ondersteuning in funderend onderwijs – speciaal onderwijs en MBO
- Het verplicht stellen van overleg tussen SWV en gemeenten over voorzieningen voor extra ondersteuning in het SWV

De minister stelt voor om niet meer te spreken over “zorg” maar over ondersteuning van leerlingen. Het gaat niet om de beperkingen van leerlingen, maar om aanpassingen die nodig zijn zodat de leerling onderwijs kan volgen. Scholen en SWV'en kunnen zelf bepalen welke ondersteuning een leerling nodig heeft.

Het is van belang afstemming te zoeken met complementaire zorgpartners: jeugdzorg – Jeugdgezondheidszorg – geestelijke gezondheidszorg.

In de memorie van toelichting beschrijft de minister in paragrafen;

1. de noodzaak om tot dit wetsvoorstel te komen 74 - 88
 2. een nadere uitwerking van dit nieuwe stelsel van ondersteuning van leerlingen 88- 116
 3. toezicht op het nieuwe stelsel 116-117
 4. MBO 117 -119
 5. Relatie onderwijs (jeugd) zorg 119-120
 6. Financieel kader 120- 128
 7. Implementatie en overgang 128 --136
 8. Uitvoerings- en handavingsgevolgen 136 -137
 9. Administratieve lasten 137 - 138
 10. Financiële gevolgen 138 -139
 11. Bescherming persoonsgegevens 139 - 143
 12. Gevolgen voor Caraïbisch Nederland 143
 13. Resultaten internetconsultatie 143 -145
 14. Advies ECPO 145 - 151
 15. Advies Onderwijsraad 151 -156
 16. Advies college bescherming persoonsgegevens 156 - 159
 17. Advies algemene rekenkamer. 159 -160
- ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING – 160 -181

Paragraaf 1. De minister beschrijft de noodzaak om tot dit wetsvoorstel te komen.

Huidig systeem van lichte zorg (WSNS en SWV VO) en zware zorg (huidige SO en VSO) is

- te complex en te bureaucratisch,
- te duur door te grote druk op duurste voorzieningen,
- kent beperkte keuzevrijheid voor ouders en
- te veel kinderen vallen tussen wal en schip.

Het nieuwe stelsel kent daarom als **doelen**:

- Budgettaire beheersbaarheid en transparantie.
- Géén thuiszitters
- Minder bureaucratie, géén lange indicatieprocedures meer, geen wachtlijsten, geen gescheiden circuits van lichte en zware zorg.
- Geen noodzaak meer om kinderen te labelen. Afschaffing van landelijke indicatiesystematiek, daardoor meer ruimte bij schoolbesturen om uit te gaan van onderwijsbeperking van de leerling (handelingsgerichte diagnostiek) Geen prikkel om te indiceren op basis van een diagnose, maar verschuiving naar het efficiënt en transparant omgaan met beschikbare middelen naar voorzieningen voor Iln die dat nodig hebben
- Handelingsbekwame leerkrachten: Goed onderwijs en goede ondersteuning staat of valt met de leraar, in combinatie met het team, de school en het SWV. Daarom ook investeren in opbrengstgericht werken én in professionalisering van leerkrachten.
- Afstemming met andere sectoren. Meer integraliteit van de zorg vanuit andere sectoren voor kind en gezin.

De minister gaat dat realiseren door het nieuwe stelsel op **4 pijlers** te laten steunen:

1. **Zorgplicht.** Wettelijke verantwoordelijkheid van plaatsing van leerling met extra ondersteuningsbehoefte bij bevoegd gezag van school waar Iln is aangemeld. Als school zelf die extra ondersteuning niet kan leveren is het bevoegd gezag wettelijk verplicht een zo goed mogelijke plek op een andere school aan te bieden.
2. **Schoolondersteuningsprofiel.** Het bevoegd gezag van iedere school stelt vast welke ondersteuning op de school aan leerlingen beschikbaar wordt gesteld.
3. **Samenwerkingsverbanden.** Iedere school moet zorgplicht waar kunnen maken, daarom werken alle scholen in een regio, regulier én speciaal, samen in een regionaal SWV. Beter samenwerking is aldus mogelijk, en ouders kunnen beter dicht bij huis een goede plek vinden. Het SWV krijgt de beschikking over de middelen voor alle ondersteuning in het onderwijs en zij stellen hiervoor een ondersteuningsplan op. Op deze wijze kan het SWV de middelen inzetten op een voor hen passend wijze. Medezeggenschap op dit ondersteuningsplan wordt geregeld in een aparte ondersteuningsplanraad van het SWV. Het SWV moet ook samenwerken met de Gemeenten om ondersteuning af te stemmen met jeugdzorg en andere vormen van zorg die door gemeente worden georganiseerd. Een SWV beoordeelt toelaatbaarheid tot (V)SO.
4. **Referentiekader.** Is opgesteld door de onderwijsorganisaties van schoolbesturen. Doel is op basis van een visie op de vormgeving van passend onderwijs op school en SWV de schoolbesturen handvatten te geven om passend onderwijs in de praktijk uit te voeren. Uiteen gezet wordt wat onder basis- en speciale ondersteuning wordt verstaan. Basisondersteuning: De ondersteuning die iedere school zou moeten kunnen aanbieden. Speciale ondersteuning wordt geboden door speciale scholen of mbv inzet van middelen van het SWV. Definitief referentiekader als wetsontwerp is aangenomen.

Vervolgens somt de minister 13 winstpunten van het nieuwe stelsel op.

De minister geeft aan dat ze een pittige transitiefase voorziet, die niet zonder problemen zal verlopen. Maar ze verwacht ook een verantwoordelijke en professionele houding van de bevoegde gezagen en kiest daarom ook voor goede randvoorwaarden waar schoolbesturen “mee aan de slag kunnen”. Implementatietraject zal ondersteunt worden.

Paragraaf 2.: een nadere uitwerking van dit nieuwe stelsel van ondersteuning van leerlingen

2.1 Invoering van de zorgplicht.

Nieuwe wettelijke plicht van schoolbesturen om Iln die extra ondersteuning behoeven en niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen een zo passend mogelijke plek aan te bieden

In het **huidige** PO gaat het om:

- Leerlingen die bao volgen met ondersteuning vanuit WSNS
- Iln in het sbao
- Leerlingen in bao met lgf
- Leerlingen in SO

In het **huidige** VO gaat het om:

- Leerlingen in vo met ondersteuning vanuit swv VO
- Leerlingen met lwoo in vmbo
- Leerlingen in pro
- Leerlingen in vso
- Leerlingen in vo met lgf.

Zorgplicht is dus niet van toepassing op Iln met uitsluitend een taalachterstand . Daarnaast blijft de ruimte voor VO scholen van toepassing om beleid te voeren met betrekking tot beoordeling van geschiktheid van Iln (als een Iln niet in staat wordt geacht een HAVO diploma te behalen behoeft deze niet te worden toegelaten)
Zorgplicht is eveneens niet van toepassing bij aanmelding bij een cl 1 en 2 school.

De term **Schoolondersteuningsprofiel** wordt wettelijk vastgelegd.

Een beschrijving van voorzieningen die op school zijn getroffen tbv Iln die extra ondersteuning behoeven. Komt tot stand op schoolniveau, tevens aangeven op welke punten extra professionalisering noodzakelijk is. In referentiekader komen handvatten voor opstellen van dit profiel. Afspraken binnen SWV moeten meegenomen worden. Profiel is openbaar.

Aanmelding.

Wettelijk wordt vastgelegd dat :

- ouders minimaal 10 weken voor aanvang schooljaar kind moeten aanmelden.
- Zorgplicht geldt voor school van aanmelding.
- Ouders kunnen kinderen inschrijven vanaf 1 jaar voor wettelijk toelaatbaarheid.
- Ouders mogen bij meerdere scholen PO inschrijven, ook buiten het SWV, maar zij moeten dit wel melden. Scholen kunnen dan onderling aanmeldingsprocedure afstemmen.
- Schoolbesturen kunnen binnen het SWV een centrale aanmeldingsprocedure inrichten. Ouders mogen hun school van voorkeur opgeven.
- Besluit toelating VO altijd pas mogelijk met oordeel van de basisschool.

Onderzoek door bevoegd gezag.

Na aanmelding onderzoekt bevoegd gezag (op basis informatie ouders eventueel aangevuld bij eerste aanmelding met informatie van kinderdagverblijf of peuterspeelzaal) of extra ondersteuning noodzakelijk is. Bij verhuizing is informatie in onderwijskundig rapport een bron om vast te stellen of extra ondersteuning noodzakelijk is. Voor bevoegd gezag VO is OKP bron van informatie voor vaststellen behoefte extra ondersteuning bij toelating.

Extra ondersteuning 'op eigen school'.

Afhankelijk van problematiek en mogelijkheden door eigen school vormgeven. Minister noemt hier naast vele voorbeelden ook verdere professionalisering van leerkrachten.

Toelating.

Bevoegd gezag betrek bij besluit ondersteuningsbehoefte zoals die na aanmelding is vastgesteld. School matcht met schoolondersteuningsprofiel. Let op wet gelijke behandeling! Aanpassingen dienen te worden getroffen tenzij deze voor de school een onevenredige belasting vormen. De zorgplicht is geen toelatingsplicht, maar verplicht het bevoegd gezag een passend plek te zoeken binnen het SWV: welke school heeft een profiel dat beantwoordt aan de ondersteuningsbehoefte van het kind. School moet overleg voeren met ouders.

Er moet binnen 6 weken na verzoek om toelating een besluit vallen, kan met maximaal 4 weken worden verlengd.

Zorgplicht geldt niet als

- ouders grondslag van school weigeren te onderschrijven
- School geen plaatsruimte beschikbaar heeft.

Zorgplicht en denominatieve voorkeur

Als ouders bewust kiezen voor onderwijs van een bepaalde richting, dan moet de school van aanmelding daar rekening mee houden bij het invullen van de zorgplicht, maar de mogelijkheid van toelating wordt ook door leerling- en schoolgebonden factoren bepaald. Binnen passend onderwijs is het zo, dat als het bevoegd gezag van een school niet zelf de leerling toelaat, dit bevoegd gezag verplicht is om in overleg met de ouders na te gaan op welke andere school of instelling toelating van dit kind wel mogelijk is. Er wordt dan gekeken binnen, maar ook eventueel buiten het samenwerkingsverband.

Wachlijsten en loting

Voor leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben en die op een wachtlijst staan, geldt de zorgplicht wanneer zij 'aan de beurt zijn' om op de school geplaatst te kunnen worden. Zolang de leerling nog op de wachtlijst staat en er nog geen plek op de school beschikbaar is, geldt de zorgplicht (nog) niet. Dit geldt ook in de situatie, waarin scholen kiezen voor een wachtlijstprocedure in de vorm van loting.

Tijdelijke plaatsing m.i.v. 1 augustus

Ouders moeten hun kind minimaal 10 weken voor de aanvang van het schooljaar (1 augustus) aanmelden bij een school. De leerling heeft recht op een tijdelijke plaatsing, als de toelatingsbeslissing op die datum nog niet is genomen. Tijdelijke plaatsing is niet aan de orde, als de leerling al is ingeschreven op een school.

Duur periode aanmelding tot toelating

Vanaf het moment van schriftelijke aanmelding door ouders, heeft de school 6 weken de tijd om aan de zorgplicht te voldoen. Mocht dit niet voldoende zijn (om redenen b.v. geen andere school te vinden, of nog onvoldoende gegevens aanwezig, dan kan die termijn met maximaal 4 weken worden verlengd.

Ontwikkelingsperspectief

Bij toelating speelt de extra ondersteuningsbehoefte een grote rol. Voor leerlingen, die op basis hiervan het normale curriculum niet kunnen volgen, moet een ontwikkelingsperspectief worden opgesteld. (welke onderwijsdoelen kunnen worden gerealiseerd). Dit is ook een communicatie-instrument met de ouders. Er is van de ouders geen handtekening vereist. Wel vindt er periodiek overleg plaats met ouders over vorderingen en begeleiding. Bij AmvB worden nadere eisen gesteld aan het ontwikkelingsperspectief. Het verplicht opstellen van een handelingsplan (leerlingen met een indicatie voor (v)so/lgf, komt te vervallen.

Essentieel voor het ontwikkelingsperspectief in vergelijking met het handelingsplan:

- . ontwikkelingsperspectief heeft een meerjarenkarakter (hp voor maximaal één jaar)
- . hp beschrijft het 'hoe', het ontwikkelingsperspectief beschrijft het 'wat'
- . in het ontwikkelingsperspectief gaat het, naast uitstroomniveau, ook om leerrendementsverwachtingen per vakgebied en over factoren die het leren stimuleren en belemmeren.
- . het hp richt zich m.n. op beperkingen, het ontwikkelingsperspectief focust op mogelijkheden
- . het hp is een instrument voor verantwoording van inzet van middelen, het ontwikkelingsperspectief geeft verantwoording over bereikte resultaten.

Verbetering van leerresultaten en vergroten van opbrengstgerichtheid staan centraal. Handelingsplanning kan daarbij behulpzaam zijn, met name bij de groep, vaker dan bij het individue. De ontwikkelingsperspectieven bieden dan input voor de groepsplanning.

Schorsing en verwijdering

Mogelijkheden van schorsing door het bevoegd gezag zijn er nu ook in het basisonderwijs en het (v)so. Een leerling met extra ondersteuningsbehoefte kan niet worden verwijderd voordat er een andere school bereid is gevonden om de leerling toe te laten. Er is overleg noodzakelijk met ouders over deze beslissing. Voor cluster 1 en 2 en voor JJI-scholen of instellingen voor jeugdzorgplus ligt dit anders. (8 weken zoeken, voordat verwezen kan worden).

Positie ouders

Van ouders wordt informatie verwacht over signalen over noodzaak van extra ondersteuning, over de ondersteuningsvraag bij toelating, over de inhoud van het ontwikkelingsperspectief. Ouders hebben recht op inzage van het leerlingdossier van hun kind.

Scholen en samenwerkingsverbanden informeren ouders over het ondersteuningsaanbod. De school is daarbij het eerste aanspreekpunt. Bij meer (hulp-)vragen zijn er mogelijkheden voor advies of bemiddeling (ouderinformatiepunt 5010, Bureau Jeugdzorg, Integrale Vroeghulp, CJG).

Onderwijsconsulenten

Als ouders en school het niet eens kunnen worden over plaatsing of verwijdering van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften, kunnen ze een beroep doen op de onderwijsconsulenten. Ook bij langdurige thuiszitters kunnen ze betrokken worden. De ondersteuning is voor ouders kosteloos. De onderwijsconsulenten bemiddelen in de fase waarin er nog geen geschil aanhangig is gemaakt bij de CGB of de rechter. Er wordt nog concreet uitgewerkt, wanneer ouders een beroep kunnen doen op die ondersteuning. (via de Stichting SOSO)

Rechtsbescherming

Er komt geen aparte geschillencommissie – de huidige wetgeving biedt voldoende mogelijkheden voor beslechting van geschillen. Bij geschillen over toelating kunnen de ouders bezwaar indienen bij het bevoegd gezag, bij de CGB, of bij de bestuursrechter/burgerlijk rechter. Bij een geschil over extra ondersteuning kunnen ouders terecht bij de klachtencommissie van de school, bij de CGB of bij de burgerlijk rechter.

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Alle huidige samenwerkingsverbanden in PO, VO en SO worden opgeheven en er worden nieuwe samenwerkingsverbanden gevormd. De doelen van deze samenwerkingsverbanden voor zowel PO, als VO worden: a. bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, b. vormen van een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen scholen en c. alle leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces laten doormaken.

Er zal een sluitend geheel van samenwerkingsverbanden in ons land worden gevormd. Alle scholen moeten zijn aangesloten (ook HAVO/MWO in het VO). Als een school bestaat uit verschillende vestigingen, zal het bevoegd gezag voor alle vestigingen aangesloten moeten zijn bij het samenwerkingsverband waarin de vestigingen zijn gelegen. (m.a.w. een bevoegd gezag kan bij verschillende samenwerkingsverbanden zijn aangesloten). Ook de cluster 3 en cluster 4 scholen gaan deel uitmaken van de nieuwe samenwerkingsverbanden: VSO-scholen bij VO-samenwerkingsverbanden en SO-scholen bij PO-samenwerkingsverbanden. De nieuwe samenwerkingsverbanden bestaan dus uit de scholen in de regio die gezamenlijk de lichte en zware ondersteuning in het onderwijs vormgeven, maar de afzonderlijke scholen (bevoegde gezagen) blijven verantwoordelijk voor het verzorgen van het onderwijs.

De grenzen van de samenwerkingsverbanden worden landelijk geografisch vastgesteld op basis van grenzen van aaneengesloten gebieden waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de gemeentegrenzen. De grenzen van de PO- en VO-samenwerkingsverbanden zullen zoveel mogelijk gelijk zijn in verband met de doorlopende leerlijn. De verbanden zijn verplicht de ondersteuningsplannen aan elkaar voor te leggen en daarover overleg te voeren.

Taken van het samenwerkingsverband zijn: a. het opstellen van een ondersteuningsplan (o.a. procedures en criteria voor plaatsing van leerlingen), b. beoordelen van de toelaatbaarheid tot het (v)so en c. het verdelen van het budget voor voorzieningen voor extra ondersteuning. Het bevoegd gezag van de school, waar de leerling is aangemeld of waar de leerling al staat ingeschreven, vraagt een toelaatbaarheidsverklaring aan tot het SBO of het (v)so bij het SWV. (nu doen ouders dit !) Het SWV vraagt over de eventuele toelaatbaarheid advies aan deskundigen (in commissieverband of anders). Het SWV geeft de toelaatbaarheidsverklaring af met als gegevens: nummer van de toelaatbaarheidsverklaring, startdatum, einddatum en overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning.

Rechtsvorm

De samenwerkingsverbanden moeten een privaatrechtelijke rechtspersoon hebben. De bevoegde gezagsorganen vormen samen het bestuur; ook moet er sprake zijn van scheiding tussen toezicht en bestuur. De afzonderlijke bevoegde gezagen blijven verantwoordelijk voor het onderwijs en de ondersteuning op hun eigen scholen en voor de besluiten tot toelating van leerlingen.

Er zullen statuten opgesteld moeten worden, conform BW. Daarin worden afspraken opgenomen over de basis van de samenwerking. Ook kan worden aangegeven, hoe om te gaan met geschillen. Ook is het mogelijk om te werken met 'Kamers'. Er is geen verplichting meer (zoals bij WSNS) voor het opstellen van een reglement. De landelijke geschillencommissie WSNS wordt afgeschaft.

Inspraak bij ondersteuningsplan

Bij het organiseren van de 'dekkendheid' van het ondersteuningsaanbod in de regio, de ondersteuningsprofielen van de scholen en de verdeling van bekostiging, hoort inspraak van ouders en personeel. De medezeggenschapraad van de school krijgt adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel. Ouders en personeel krijgen instemmingsrecht op het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Dit zal z'n vorm krijgen via een ondersteuningsplanraad.

Toewijzing extra ondersteuning

De huidige landelijke indicatiestelling voor het (v)so wordt afgeschaft. Het SWV kiest zelf voor een vorm voor toewijzing van de extra ondersteuning (niet wettelijk geregeld). Men moet wel één of meerdere deskundigen inschakelen voor advisering. Bij AmvB wordt geregeld, welke deskundigheden dit moeten zijn. De verplichte inrichting van een PCL verdwijnt. Mogelijkheden zijn: huidige PCL blijvend laten adviseren, (bovenschools) ZAT laten adviseren, aanwijzen van een 'zorgmakelaar' voor advisering over de ondersteuning. De verdeling van de middelen kan op verschillende manieren (b.v. scholen middelen geven, inrichten speciale klassen, verdelen op basis van indicatiestelling, etc.). De

Toelating tot lichte ondersteuning

De toelating tot lichte ondersteuning blijft ongewijzigd. Ook het grensverkeer in deze, blijft ongewijzigd.

Toelating tot zware ondersteuning

De toelating tot de zware ondersteuning, het (v)so, kan alleen met instemming van het SWV. Bij eerste aanmelding gaat het om het SWV van de woonplaats van de leerling. Is de leerling al ingeschreven, dan is het het SWV waar deze school deel van uitmaakt. Het SWV bepaalt de criteria en de procedure. Het SWV geeft aan: duur van plaatsing, prijscategorie. Het bevoegd gezag van de (v)so-school beslist over daadwerkelijke toelating. Bij doorstroming van SO naar VSO, zal het SWV VO toestemming moeten geven tot toelating tot het VSO. Er bestaat bestuursrechtelijke rechtsbescherming tegen de toelaatbaarheidsverklaringen. Het SWV richt een eigen bezwaarprocedure in, alsmede een adviescommissie die adviseert over de bezwaarschriften. Bij **verhuizing** blijft de toelaatbaarheidsverklaring geldig tot de bepaalde duur. Als die is afgelopen, moet door de nieuwe school een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd bij het 'oude' SWV. **Terugplaatsing** wordt geregeld binnen het SWV; ouders kunnen ervoor kiezen, om de termijn 'af te maken'. Als bij terugplaatsing naar het regulier onderwijs nog geen plaats is gevonden, blijft de bekostiging en inschrijving op het SO gehandhaafd.

Toezicht

De inspectie houdt toezicht op de uitvoering van de taken door het SWV. Over het gevoerde (financiële beleid) en de daarmee bereikte resultaten verantwoordt het SWV zich in het jaarverslag. Bij eventueel ingrijpen in de taakuitoefening van het samenwerkingsverband hanteert de inspectie de zgn. 'escalatieladder'. (omgaan met geschillen, eventueel voorleggen aan de rechter, bekostigingssanctie, ingrijpen door de Minister).

Toewijzing naar LWOO en PRO

De toewijzing van leerwegondersteunend onderwijs (VMBO en het praktijkonderwijs) blijven vooralsnog ongewijzigd. Er volgt nog onderzoek. Wel worden de middelen gebudgetteerd.

Samenwerkingsverbanden en richting

Er is een mogelijkheid, om in aanmerking te komen voor een landelijk samenwerkingsverband naar richting. Alle scholen van die richting moeten zich dan aansluiten en alle onderwijssoorten moeten worden aangeboden. Voor deze landelijke samenwerkingsverbanden gelden dezelfde voorschriften, als voor de regionale samenwerkingsverbanden.

De positie van het (voortgezet) speciaal onderwijs

Voor cluster 1 geldt een landelijke afwijkende systematiek. Cluster 2 haakt aan bij deze systematiek. Er zijn landelijke criteria voor het volgen van onderwijs op een instelling, dan wel met begeleiding in het regulier onderwijs. Er is ook sprake van een CVO. Cluster 1 en 2 zorgen voor voorlichting aan de samenwerkingsverbanden over de indicatiecriteria, de onderwijsarrangementen en de wijze van ondersteuning van de reguliere scholen. De instellingen voor cluster 1 en 2 krijgen ook een rol in het MBO.

Voor cluster 2 geldt een overgangperiode tot augustus 2015. Het vaste ondersteuningsbudget per instelling wordt in deze periode jaarlijks bepaald. Na 1 augustus 2015 is de samenstelling van de instellingen definitief en zijn de instellingen volledig ingericht.

De scholen voor cluster 3 en 4 (in totaal 269) gaan voor so samenwerken met de swv primair onderwijs en voor vso met de swv vo. Scholen met een bovenregionale functie kunnen zich aansluiten bij verschillende samenwerkingsverbanden ook al hebben ze geen school of vestiging in die samenwerkingsverbanden. Het bevoegd gezag van een school voor (v)so is voor elke nevenvestiging aangesloten bij het samenwerkingsverband waarin de nevenvestiging is gelegen.

Er kunnen nieuwe nevenvestigingen worden ingericht. Daarvoor worden afspraken gemaakt binnen het samenwerkingsverband. Voorwaarde is dat de gemeente waar de nevenvestiging wordt ingericht daarmee instemt. De termijn voor aanvraag wordt ingekort van 1,5 jaar tot 6 maanden. Verzoek wordt ingediend voor 1 februari. De minister beslist voor 1 april. Bekostiging vangt aan op 1 augustus volgend op de goedkeuring.

Fusie:

In het wetsvoorstel is geregeld dat als het gaat om een fusie tussen openbare en bijzondere scholen voor (v)so, de voorwaarde dat 1 van de scholen zonder de fusie onder de opheffingsnorm zou komen, tijdelijk buiten toepassing blijft (tot einde periode invoering passend onderwijs).

Leerling-vervoer:

Aanspraak van vso leerlingen op leerling-vervoer wordt aangepast. Vso leerlingen komen alleen in aanmerking als ze gezien hun handicap niet in staat zijn om zelfstandig naar school te komen. Per leerling zal de gemeente een afweging maken. Dat geldt ook voor vervoer van en naar stages. Er wordt een verkennend onderzoek gestart naar mogelijkheden van doordecentralisatie naar het onderwijs.

Het referentiekader:

Referentiekader is een hulpmiddel (set van werkwijzen, instrumenten, modellen en afspraken) voor besturen en samenwerkingsverbanden om de zorgplicht waar te kunnen maken. Er worden diverse onderdelen uitgewerkt zoals het opstellen van een ondersteuningsprofiel; inrichten van een rechtspersoon; toewijzingssystematieken; professionalisering van leerkrachten e.d..

Toezicht:

Bij de risicobepaling en/of bij het oordeel over de opbrengsten van de school zal het gegeven "geboden ondersteuning" worden meegenomen in de weging. Hoe dit gebeurt, zal worden uitgewerkt in de toezichtskaders die via de reguliere procedures worden vastgesteld.

Het toezicht op de samenwerkingsverbanden richt zich op de invulling en uitvoering van het ondersteuningsplan, de verantwoording via jaar verslaggeving. De inspectie betreft het aantal thuiszitters als risicofactor bij de risicoanalyse van het swv.

MBO:

Mbo-instellingen zijn op grond van de WGB verplicht voor iedere deelnemer met een beperking aanpassingen te verrichten. Mbo instellingen moeten deelnemers volledig en tijdig inlichten over het onderwijsprogramma, de examens en de inhoud van hun ondersteuningsaanbod. Extra begeleiding die een deelnemer wordt geboden wordt vastgelegd in een onderwijsovereenkomst die door deelnemer en bevoegd gezag wordt

ondertekend. Bij ontevredenheid hierover kan de deelnemer zich richten tot bevoegd gezag; CGB en tenslotte tot de burgerlijk rechter.

Wat betreft inspectie is het reguliere toezichtskader BVE van toepassing.

Relatie onderwijs en jeugdzorg

Samenwerkingsverband overlegt met de gemeente over het ondersteuningsplan. Er is afstemming nodig rond plannen die gemeente heeft voor de jeugdzorg, bv. de manier waarop zorgtoewijzing plaatsvindt voor een kind en het gezin en over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Het ligt voor de hand om het overleg tussen onderwijs en gemeente via de lokale educatieve agenda te voeren.

Financieel kader:

Budget:

Bekostiging wordt gebudgetteerd. Iedere school, ook (v)so krijgt basisbekostiging voor iedere ingeschreven leerling. Aanvullend is budget voor extra ondersteuning beschikbaar. De omvang van dit budget wordt bepaald op basis van het aantal leerlingen van het swv vermenigvuldigd met een normbedrag. In vijf jaar (vanaf het tweede jaar) wordt toegegroeid naar dit nieuwe budget om de herverdeeleffecten op te kunnen vangen.

Niet verevend bedrag (huidige situatie) wordt vergeleken met volledig verevend bedrag (normatief budget): peildatum 1 oktober 2011. Verschil tussen de bedragen is correctiebedrag en dit wordt opgeteld bij of afgetrokken van het normatief budget en in vijf jaar (90%, 75%, 60%, 30%, 0%) afgebouwd.

Inzet middelen:

In de swv wordt bepaald op welke wijze het budget wordt ingezet. Verdeling van de middelen en beoogde resultaten worden beschreven in het ondersteuningsplan. Instemming van het swv is voorwaarde voor plaatsing op het (v)so. De kosten van plaatsing worden door DUO, op basis van de leerling-telling van 1 oktober van het voorgaande schooljaar (T-1), rechtstreeks betaald aan de school voor (v)so. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op het jaarlijks budget van het samenwerkingsverband. Groeiregelingen voor het (v)so komen te vervallen. Binnen het samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt op welk tweede moment gedurende het lopende jaar het aantal leerlingen dat naar het (v)so is verwezen, wordt geteld. Deze peildatum ligt tussen 2 oktober en 31 juli. Als het aantal leerlingen meer bedraagt dan op 1 oktober daaraan voorafgaand, draagt het swv voor het verschil per leerling een bedrag over aan de school voor (v)so.

Voor welke leerlingen betaalt het swv?

1. Voor leerlingen waarvoor door het swv een toelaatbaarheidverklaring is afgegeven
2. Voor zittende leerlingen bij inwerking treden van de wet.
3. Leerlingen op een residentiële instelling met een daaraan verbonden school hebben geen toelaatbaarheidverklaring nodig. De zorgindicatie is leidend: toelaatbaarheid geldt zolang de leerling op de instelling is geplaatst. Indien de leerling ook daarna is aangewezen op het (v)so, vraagt de school voor (v)so een toelaatbaarheidverklaring aan bij het swv waarin de school is gelegen waar de leerling oorspronkelijk vandaan komt.
4. Tijdelijk geplaatste leerlingen (indien er bij aanvang van het schooljaar nog geen toelaatbaarheidverklaring is maar er wel een tijdige eerste aanmelding is gedaan bij een (v)so school)

Vaststelling en toekenning budget "zware" ondersteuning:

1. Budget voor lgf en bekostiging (v)so wordt verdeeld over de swv naar rato van aantal leerlingen in het regulier onderwijs (PO en SBO, VO en PRO) jaarlijks op 1 oktober.
2. Er wordt in kaart gebracht hoeveel leerlingen, behorend tot het swv op het (v)so staan ingeschreven (via BRON).
3. Kosten (v)so worden rechtstreeks betaald aan de scholen (v)so en in mindering gebracht op normatieve budget van het verantwoordelijke swv (t-1: bekostiging is gebaseerd op het aantal leerlingen van het voorafgaande schooljaar).
4. Resterend budget wordt overgemaakt aan de swv. Indien er meer leerlingen naar het (v)so zijn verwezen dan waar budget voor is, wordt het in mindering gebracht op de lumpsum van de scholen behorend bij het swv (inclusief (v)so-scholen)

Formule: normatieve budget - de kosten van leerlingen in het (v)so op 1 oktober van het jaar daarvoor = bekostiging voor "zware ondersteuning" van het samenwerkingsverband op 1 augustus.

Deze systematiek geldt voor funderend onderwijs PO en VO). Visueel en auditief gehandicapte leerlingen (cluster 1 en 2) hebben een eigen, landelijke bekostigingssystematiek. Voor Scholen verbonden aan JJI's en GJI's blijft de bekostiging ongewijzigd (capaciteitsbekostiging).

Lichte ondersteuning:

Verdeelsystematiek wijzigt niet. Middelen voor Herstart en Op de Rails worden toegevoegd aan het budget voor de swv VO (op basis van aantal leerlingen in het swv). Budgetten voor lichte en zware ondersteuning komen terecht bij de samenwerkingsverbanden maar worden separaat toegekend met eigen verdeelsystematiek.

Verantwoording van de middelen jaarlijks via een jaarverslag van het samenwerkingsverband.

Bekostiging mbo:

De middelen voor lgf cluster 3 en 4 worden toegevoegd aan het gehandicaptenbudget (lumpsum) van de instelling. Lgf budget wordt bevroren op het niveau van het studiejaar 2012-2013.

Implementatie en overgang naar passend onderwijs:

REC's:

Per 1 augustus 2013 worden de REC's en de steunpunten autisme opgeheven.

Indicatiestelling:

Samenwerkingsverbanden zorgen ervoor dat leerlingen die op 1 augustus 2013 nog een indicatie hebben een passende plek krijgen in het onderwijs volgens de nieuwe systematiek. Voor leerlingen die zijn ingeschreven op het (v)so wordt in een periode van twee jaar bepaald of ze nog langer zijn aangewezen op het (v)so of dat ze terug- of overgeplaatst moeten worden. De beoordeling van de zittende (v)so leerlingen vindt plaats door het samenwerkingsverband waarin ze wonen.

Ambulante begeleiding

De middelen voor AB blijven in het schooljaar 2013-2014 nog bij het (v)so. De swv maken afspraken over de inzet van de AB-ers. Vanaf 1 augustus 2013 bestaat de mogelijkheid tot opting-out, d.w.z. dat de swv onder bepaalde voorwaarden, de middelen voor AB al kunnen krijgen. (V)so moet hiermee instemmen. In 2014-2015 gaan de middelen van de AB naar de swv en wordt gestart met de normatieve bekostiging.

Vorming samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

1 november 2012: bestuurlijke inrichting moet gereed zijn.

1 mei 2013: ondersteuningsplan moet zijn vastgesteld door swv.

1 augustus 2013: huidige swv wsns en vo worden opgeheven.

1 augustus 2013: zorgplicht treedt in werking.

Stapsgewijze invoer bekostigingssystematiek:

1 augustus 2013: huidige indicatiestelling vervalt. Leerlingen die deelnemen aan het (v)so en per 1 oktober 2013 nog geen herindicatie hebben ontvangen worden door DUO automatisch in een bekostigingsniveau geplaatst:

SO:	VSO
Mg= hoog	Mg= hoog
LG = midden	Lg = midden
Cluster4= laag	Cluster4= laag

Bekostiging per jaar:

materiële deel op kalenderjaarbasis, personele deel op schooljaarbasis

2013-2014:

Indicatiestelling afgeschaft maar nog geen normatief zorgbudget: leerlingen in het (v)so worden nog niet verrekend met het swv. Swv krijgen het reguliere deel van de rugzak. Het geld voor AB blijft bij het (v)so, tenzij er sprake is van opting out.

De beschikkingen voor het (v)so zijn zoals gebruikelijk in april 2013 opgesteld. In de beschikkingen staan dan ook nog de huidige prijscategorieën per onderwijssoort, inclusief bezuiniging. Mocht er sprake zijn geweest van groei van indicaties waardoor het beschikbare budget overschreden dreigt te worden, dan worden de prijzen naar beneden gecorrigeerd zodat het totale budget per saldo gelijk blijft.

2014-2015

Dit is het eerste jaar dat normatief budget wordt verstrekt: leerlingen in het (v)so worden op basis van t-1 verrekend met het normatieve budget van de swv. Ook is de overgangsregeling voor het eerst in werking. Hierdoor wordt het effect van de verevening opgevangen. Door deze overgangsregeling is de omvang van het normatief budget van de swv op het niveau van de stand 1-10-2011. De kosten die verrekend zullen worden voor leerlingen in het (v)so zijn echter op basis van t-1, dus 1-10-2013. Eventuele groei in de periode tussen 1-10-2011 en 1-10-2013 komt dus voor rekening van de swv.

2015-2016 e.v.:

In de volgende schooljaren blijft de systematiek hetzelfde. Alleen de overgangsregeling wordt afgebouwd. Vanaf 2019-2020 is het gehele budget verevend en krijgt ieder samenwerkingsverband op basis van het landelijk gemiddelde bekostigd en op basis van de leerlingtelling t-1.

Uitvoerings- en handhavingsgevolgen

DUO moet een koppeling kunnen maken met het registratiesysteem van het onderwijsnummer: BRON. Wanneer de scholen de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen en de nog lopende indicaties aanmelden bij het samenwerkingsverband en wanneer DUO deze gegevens in BRON kan opnemen, dan is het nieuwe bekostigingssysteem uitvoerbaar.

De inspectie geen ziet geen onoverkomelijke problemen voor de handhaafbaarheid. De inspectie stelt wel dat er nog geschikte indicatoren en instrumenten moeten worden ontwikkeld die nodig zijn om het risicogerichte toezicht op de scholen en de samenwerkingsverbanden uit te kunnen oefenen. De Auditdienst gaat ervan uit dat de verplichte jaarrekeningen die door de scholen en de samenwerkingsverbanden worden opgesteld door de instellingsaccountant kunnen worden gecontroleerd op een rechtmatige besteding van de middelen voor extra ondersteuning.

Administratieve lasten

De administratieve lasten voor scholen en instellingen, over het geheel genomen, nemen met dit wetsvoorstel met ruim € 15 mln. af. Voor burgers nemen de administratieve lasten af met ruim 143.000 uren. Dat is ook één van de doelen van dit wetsvoorstel: de bureaucratie die gepaard gaat met het onderwijs aan leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte terugdringen. (*dit zijn aannames uit de toelichting*)

Scholen

Deze landelijke indicatiestelling wordt afgeschaft. Voor de scholen voor regulier onderwijs en de scholen in cluster 3 en 4 geldt dat zij in het nieuwe systeem een zorgplicht hebben die administratieve lasten met zich meebrengt die het gevolg zijn van de inschrijving en het onderzoek of er extra ondersteuning nodig is. Maar per saldo is de administratieve last die scholen hebben in het nieuwe systeem minder dan die de landelijke indicatiestelling met zich meebracht. Incidenteel is er per school nog een beperkte administratieve last omdat het basisregistratiesysteem onderwijs wordt aangepast.

Samenwerkingsverbanden

Voor de swv's worden de administratieve lasten dat het ondersteuningsplan met zich meebrengt minder omdat het ondersteuningsplan in het nieuwe systeem 1 keer per vier jaar moet worden opgesteld en niet jaarlijks zoals dat in het oude systeem verplicht was. Voor de samenwerkingsverbanden nemen de administratieve lasten enigszins toe als het gaat om het opstellen van het jaarverslag en als onderdeel daarvan de jaarrekening.

Burgers

Voor burgers, ofwel ouders van een leerling met een specifieke onderwijsbehoefte ofwel deelnemers in het MBO, nemen de administratieve lasten met afgerond 143.000 uren af als gevolg van het schrappen van de landelijke indicatiestelling voor het (voortgezet) speciaal onderwijs of het verkrijgen van een rugzak. En daarna hoeven zij niet zelf op zoek te gaan naar een plek in het onderwijs, maar wordt hen een plek aangeboden door de school waarbij zij zich hebben aangemeld dan wel een andere school. Dit kost

hen minder tijd dan het doorlopen van de 'oude' indicatieprocedure

Financiële gevolgen

De invoering van passend onderwijs gaat gepaard met een bezuiniging. Deze bezuiniging bedraagt structureel € 300 mln. per jaar. Dit is onder te verdelen in drie onderdelen (bedragen in mln.):

A. Bezuinigingen op bureaucratie, projecten en aanvullende bekostiging: €133,7

B. Minder uitgeven aan ambulante begeleiding: €81,8

C. Besparen door grotere klassen in het (v)so: €84,5

Onderdelen B en C vragen aanpassingen van de desbetreffende algemene maatregelen van bestuur, waarvoor een 'nahangprocedure' geldt.

Voor onderdeel A geldt dat een aantal bezuinigingen in dit onderdeel ook aanpassing van de wet vraagt. In voorliggend wetsvoorstel wordt dit gerealiseerd. Het betreft het afschaffen van de REC's, de preventieve ambulante begeleiding (PAB) en de terugplaatsing ambulante begeleiding (TAB), de cumi-regeling in de WEC en de groeiregelingen in het (v)so.

De temporisering zorgt voor meer tijd om de expertise uit het (v)so in te zetten in het regulier onderwijs. Ook kunnen meer gedwongen ontslagen worden voorkomen doordat er door de temporisering meer samenloop is met het natuurlijk verloop in het personeelsbestand. Gericht mobiliteitsbeleid kan de expertise zoveel mogelijk behouden en kan gedwongen ontslagen zo veel mogelijk voorkomen. Met de sectororganisaties en de vakorganisaties CNVO, AVS en CMHF vindt overleg plaats over een zorgvuldig traject ten aanzien van de personele gevolgen. Inzet daarbij is om gedwongen ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen en expertise te behouden.

Bescherming persoonsgegevens

Bij het realiseren van passend onderwijs voor leerlingen worden persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) verwerkt. Gemeenschappelijk element bij de hiervoor beschreven gegevensverwerkingen is, dat scholen en samenwerkingsverbanden, om hun taken op een goede manier te kunnen uitvoeren, de aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte van de leerling goed in beeld moeten hebben.

Voor een deel gaat het bij de gegevensverwerkingen in het kader van passend onderwijs om 'gewone' persoonsgegevens, d.w.z. gegevens die niet zijn aan te merken als bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in de Wbp. Te denken valt aan naam, adres en woonplaats en overige contactgegevens van de leerling en zijn ouders. Daarnaast gaat het bij de gegevensverwerkingen in het kader van passend onderwijs om bijzondere persoonsgegevens, meer bepaald om gegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 16 Wbp. Het begrip gezondheid omvat alle gegevens die de geestelijke of lichamelijke gezondheid van een persoon betreffen.²³ Ook gegevens over IQ en sociaal emotionele problematiek vallen onder het begrip gezondheid. De grondslagen voor de verwerking van persoonsgegevens (anders dan bijzondere persoonsgegevens) door scholen zijn gelegen in artikel 8, onderdelen a, c en f, Wbp

Voor samenwerkingsverbanden is deze grond gelegen in artikel 8, onderdeel e, Wbp. Zowel scholen als samenwerkingsverbanden moeten bij de uitvoering van passend onderwijs de eisen in acht moeten nemen die de Wbp stelt aan het verwerken van persoonsgegevens. Dit betekent, dat scholen en samenwerkingsverbanden de betrokkenen (ouders en leerlingen vanaf 16 jaar) dienen te informeren over de gegevensverwerkingen die ten aanzien van leerlingen plaatsvinden (artikelen 33 en 34 Wbp), dat persoonsgegevens over leerlingen slechts mogen worden verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn (artikel 11 Wbp), dat gegevens over leerlingen niet langer dan noodzakelijk worden bewaard (artikel 10 Wbp), dat passende maatregelen worden getroffen voor de beveiliging van de leerlinggegevens (artikel 13 Wbp) en dat ouders en leerlingen in staat worden gesteld om de rechten die de Wbp hen toekent, zoals het inzage- en correctierecht (artikelen 35 en 36 Wbp), uit te oefenen.

Consequenties voor Caribisch Nederland

Vanwege de andere inrichting en financiering van de ondersteuning in het onderwijs heeft de wetgeving passend onderwijs geen consequenties voor Caribisch Nederland

Resultaten internetconsultatie

In die periode zijn 2082 reacties ingediend door ouders (45%), leraren (17%), ambulante begeleiders (14%), schoolbesturen (9%) en andere betrokkenen (15%). De overweldigende input op de internetconsultatie gaf een signaal af van de zorgen rondom passend onderwijs in de samenleving. De internetconsultatie er ook toe geleid dat het wetsvoorstel zo is gewijzigd dat bij de toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband tot het (voortgezet) speciaal onderwijs bezwaar bij het samenwerkingsverband mogelijk is en dat daarna beroep bij de bestuursrechter mogelijk is. Zowel ouders als een school kunnen in bezwaar en/of beroep. Hiermee worden de afwegingen van het samenwerkingsverband zo transparent mogelijk gemaakt. Tot slot is in het wetsvoorstel een artikel ingevoegd waarin is geregeld dat ouders bij de klachtencommissie van de school terecht kunnen over de gedragingen van het samenwerkingsverband.

Advies Evaluatiecommissie Passend Onderwijs

De ECPO geeft in haar advies aan dat het wetsvoorstel op drie punten winst boekt:

1. het biedt na lange tijd duidelijkheid over de koers van passend onderwijs;
2. het doorbreekt de huidige fragmentatie in de leerlingenzorg;
3. de nieuwe bekostigingssystematiek in het wetsvoorstel betekent een vermindering van financiële prikkels tot ongewenst strategisch gedrag.

Naast deze winstpunten oordeelt de ECPO dat het wetsvoorstel op een aantal onderdelen knelpunten bevat. De ECPO heeft deze knelpunten vertaald naar aanbevelingen die het wetsvoorstel en de bijbehorende toelichting zouden kunnen verbeteren.

Een aantal aanbevelingen (*cursief*) is hierna met verkort antwoord weergegeven.

Het begrip zorgplicht zou moeten worden opgenomen in het wetsvoorstel.

De term zorgplicht wordt gebruikt om aan te geven dat het bevoegd gezag verantwoordelijk is voor het doel dat in de wetgeving wordt omschreven.

Vastgelegd moet worden dat de school van eerste aanmelding verantwoordelijk is voor de naleving van de zorgplicht en dat deze ervoor zorgdraagt dat elke leerling op redelijke afstand van zijn huisadres onderwijs kan volgen.

Geregeld is dat de school waar de leerling wordt aangemeld er voor verantwoordelijk is dat de leerling een passende plek in het onderwijs krijgt.

Vastgelegd moet worden dat het samenwerkingsverband afspraken zou moeten maken over de uitvoering en de toegankelijkheid van de onderwijsvoorzieningen.

Er is vastgelegd dat in het samenwerkingsverband een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning moet zijn. Scholen kunnen afspraken maken over de toegankelijkheid van de voorzieningen in het samenwerkingsverband. Wanneer zij dat niet doen dan moet de school waar de ouders de leerling als eerste hebben aangemeld de leerling toelaten en als de school dat niet kan, dan moet deze school een andere school vinden die bereid is de leerling toe te laten.

De samenwerkingsverbanden po en vo moeten door middel van wettelijke voorschriften worden verplicht om hun activiteiten op elkaar af te stemmen.

Naar aanleiding van het advies van de ECPO is het wetsvoorstel op dit punt aangepast. Toegevoegd is dat de samenwerkingsverbanden po en vo die elkaar geheel of gedeeltelijk overlappen over elkaars ondersteuningsplan overleg moeten voeren

Scholen voor speciaal onderwijs moeten alleen verplicht worden deel te nemen aan een samenwerkingsverband wanneer een substantieel deel van hun leerlingen afkomstig is uit dat samenwerkingsverband. Als dat niet zo is, zou dat alleen op vrijwillige basis moeten.

Het speciaal onderwijs in de clusters 3 en 4 sluit verplicht aan bij een samenwerkingsverband waarin zij een (neven)vestiging hebben. Wanneer dat niet zo is, maar wanneer het voedingsgebied van de school in het gebied van het samenwerkingsverband ligt, dan kan de school vrijwillig besluiten een bestuurlijke aansluiting te kiezen. Deze school kan niet worden geweigerd. Tussen het samenwerkingsverband en de school die bestuurlijk wil aansluiten, kunnen afspraken worden gemaakt over de manier waarop de aansluiting wordt ingevuld.

Regel in een amvb dat er in de samenwerkingsverbanden sprake zal zijn van een deskundige zorgtoewijzing op basis van transparante procedures en objectieerbare

criteria.

Naar aanleiding van deze aanbeveling van de ECPO is in het wetsvoorstel toegevoegd dat de commissie voor de begeleiding (CvB) die is verbonden aan een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs op verzoek van het samenwerkingsverband kan adviseren over de begeleiding van de leerlingen in het regulier onderwijs en over de plaatsing van leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Daarnaast is geregeld dat een samenwerkingsverband deskundigen moet laten adviseren over de toelaatbaarheid tot een school voor (v)so.

Leg het werken met een ontwikkelingsperspectief niet vast. Gebruik het uitstroomniveau, indien dat in het ontwikkelingsperspectief wordt vastgelegd, niet als parameter bij de uitoefening van het toezicht.

Het wetsvoorstel passend onderwijs sluit op het punt van het ontwikkelingsperspectief aan op het wetsvoorstel kwaliteit (v)so. Dat betekent dat er voor leerlingen die niet het normale onderwijscurriculum kunnen doorlopen een ontwikkelingsperspectief moet worden vastgesteld

Tref maatregelen waarmee de expertise van de ondersteuning van leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte blijft behouden.

De expertise die is opgebouwd voor wat betreft de ondersteuning van leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte is zeer waardevol en moet blijven behouden. Deze expertise is op verschillende niveaus en plekken aanwezig. De commissies voor de begeleiding op de scholen voor speciaal onderwijs hebben veel expertise. Deze blijft behouden en kan znodig door het samenwerkingsverband worden ingeschakeld. Daarnaast hebben ambulante begeleiders veel expertise. Een deel van de ambulante begeleiders zal in dienst van de samenwerkingsverbanden de werkzaamheden kunnen voortzetten waardoor de expertise blijft bestaan. Daarnaast kunnen de landelijke verenigingen van de verschillende clusters van het speciaal onderwijs expertise blijven overdragen aan de scholen die lid zijn van de verenigingen.

Ken het speciaal onderwijs een status toe bij de inrichting van de samenwerkingsverbanden die recht doet aan de expertise van deze sector.

Bij de inrichting van de samenwerkingsverbanden spreken de partners uit het regulier onderwijs en het speciaal onderwijs gezamenlijk in de statuten af hoe de besluitvorming in het verband wordt ingericht.

Advies Onderwijsraad d.d. 4 mei 2011

OR onderschrijft de doelstellingen die worden beoogd met PaOn, het wetsvoorstel biedt kansen het stelsel van onderwijsondersteuning te verbeteren. De vorming van SWV, zorgplicht en budgetfinanciering stellen ze niet ter discussie. Wel ziet de OR enkele zorgen en doet daarom een aantal aanbevelingen om het wetsvoorstel te verbeteren. In dit hoofdstuk is vermeld hoe de minister met de aanbevelingen in het wetsvoorstel is omgegaan. Vermeld staat hieronder wat niet elders in deze samenvatting staat.

- Maatregelen om de **deskundigheid van aankomend en zittend personeel** te verbeteren vooral in VO. Middelen in dit kader worden aan schoolbesturen beschikbaar gesteld via de prestatiebox zodat zij volledige bestuursvrijheid hebben en zelf op maat kunnen bepalen hoe het geld wordt ingezet. Bij de prestatieafspraken wordt onderscheid gemaakt in sectoren, omdat de diverse scholen verschillende ondersteuningsbehoefte hebben. Prestatieafspraken hebben o.a. betrekking op verhoging percentage docenten dat kan omgaan met verschillen en het verbeteren van de tevredenheid over de begeleiding van de beginnende leraren. De wet PaOn biedt kansen om bijv. tijdelijk of structureel AB-ers in te zetten om leraren en teams beter leren omgaan met verschillen. Er volgen afspraken met lerarenopleidingen, in 2016 zijn de kennisbases ingevoerd in de lerarenopleidingen.

- De OR adviseert een **toetsingskader** te maken op grond waarvan het **referentiekader** PaOn kan worden beoordeeld. Bij de uitwerking van het referentiekader wordt bekeken op welke manier wordt gewaarborgd dat de school die de meeste leerlingen die ondersteuning behoeven opvangt, ook de meeste middelen ter ondersteuning ontvangt.

- **Bovenregionale ondersteuning** moet gewaarborgd blijven. Scholen met een specifieke expertise kunnen, net als nu, leerlingen vanuit het gehele land toelaten. Het SWV waarvan de leerling afkomstig is draagt dan de middelen voor extra ondersteuning over aan de betreffende school met de bovenregionale functie.

- Zorg voor een zorgvuldig **implementatieproces**. OCW zal in samenwerking met de organisaties regie voeren op de uitvoering van PaOn. SWV worden bij belangrijke onderdelen van het invoeringstraject (vorming van een rechtspersoon, uitwerken en verspreiden referentiekader, voorkomen verdere groei SO, professionalisering leraren, informatievoorziening over wetgeving en bekostiging) ondersteund door regioadviseurs.

Advies College bescherming persoonsgegevens d.d. 9-6-2011

De toelaatbaarheidsverklaring is een besluit in de zin van de Algemene wet Bestuursrecht, en het SWV is in zoverre een bestuursorgaan.

M.b.t. **verwerken van gezondheidsgegevens** is het SWV slechts bevoegd voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de volgende, wettelijke taken van het SWV:

- Het beoordelen van de toelaatbaarheid van leerlingen tot (V)SO en SBO
- Het adviseren van het bevoegd gezag over de ondersteuningsbehoefte van een leerling
- Het toekennen van onderwijsmiddelen voor extra ondersteuning en -voorzieningen aan scholen in het SWV.

Het SWV mag, ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de gezondheidsgegevens niet verstrekken aan derden, behalve aan het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven (i.v.m. de relevantie voor de te geven begeleiding). Het SWV bewaart de gegevens op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor het SWV en de deskundigen betrokken bij de beoordeling van de toelaatbaarheid. Er is een bewaartermijn voor deze gegevens.

Ouders hebben op hun verzoek **Inzage- en correctierecht** (van onjuiste gegevens) in het dossier.

Reactie Algemene Rekenkamer d.d. 24-10-2011

Algemene rekenkamer krijgt controlerecht bij de SWV-en en merkt deze verbanden aan als zelfstandige bestuursorganen.

Artikelsgewijze toelichting pag. 161 181

Schoolondersteuningsprofiel: beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven; zowel de ondersteuning die de school zelf kan bieden als de gespecialiseerde ondersteuning die zij met hulp van het samenwerkingsverband kan verzorgen.

Men spreekt over leerlingen die extra ondersteuning behoeven (in plaats van extra zorg).

Bevoegd gezag stemt zonodig begeleiding van de leerling af met zorginstanties en stelt ten minste 1 x per 4 jaar een ondersteuningsprofiel vast, waarin de beschikbare voorzieningen voor zorgleerlingen worden omschreven.

In de **schoolgids** dient informatie worden opgenomen over het SWV waarbij het bevoegd gezag is aangesloten en over de wijze waarop de ondersteuning voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven.

Inwerkingtreding nieuwe **SWV** per 1-8-2012. De huidige SWV WSNS blijven nog actief tot 1-8-2013.

Er is een verplichte scheiding tussen toezicht en bestuur ook voor het SWV.

Bevoegd gezag is voor elke (hoofd- en neven-)vestiging aangesloten bij het SWV van het gebied waarin de desbetreffende vestiging is gelegen. Vestigingen van (V)SO scholen zijn alleen aangesloten voor zover daaraan speciaal onderwijs wordt verzorgd.

In de statuten van het nieuwe SWV worden voorschriften opgenomen die de basis van de samenwerking tussen de bevoegde gezagsorganen vormen. Hierin kan de wijze van besluitvorming worden geregeld (modellen voor besluitvormingsprocedures worden in het referentiekader opgenomen) evenals hoe er met eventuele geschillen in het SWV wordt omgegaan.

In het VO zal het SWV voor het gehele VO werkzaam zijn (nu nog alleen voor VMBO en PrO).

Aanmelding voor toelating dient schriftelijk te gebeuren, door ouders een inschrijfformulier voor te leggen, zo veel mogelijk minimaal 10 weken voorafgaand aan de gewenste toelatingsdatum. Dit om bevoegd gezag in staat te stellen de procedure zorgvuldig en tijdig te kunnen afronden. Bevoegd gezag vraagt ouders aan te geven of de leerling ook is aangemeld bij een andere school, en zo ja, welke. Dit om te voorkomen dat

meerdere scholen ieder voor zich moeten onderzoeken welke begeleiding een aangemelde leerling die extra ondersteuning behoeft nodig heeft.
Bevoegd gezag onderzoekt de ondersteuningsbehoefte van aangemelde leerlingen en kan daarbij ouders om gegevens vragen waaruit die ondersteuningsbehoefte blijkt.

Bevoegd gezag van een bijzondere school kan een aanmelding buiten behandeling laten wanneer er onvoldoende gegevens zijn voor de beoordeling van de aanmelding of de voorbereiding van de toelatingsbeslissing, mits ouders in de gelegenheid zijn gesteld om de aanmelding binnen de door het bevoegd gezag gestelde termijn aan te vullen. Ook bij aanvulling wordt de beslistermijn opgeschort. Ouders moeten in kennis worden gesteld van de buitenbehandelingstelling.

Bevoegd gezag is verplicht (zorg)leerlingen die niet kunnen worden toegelaten een plaats op een andere school aan te bieden, na overleg met ouders en rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsprofielen van de betrokken scholen. **Zorgplicht** is onder meer **niet aan de orde** als ouders weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs aan de school respecteren dan wel onderschrijven.

Voor **toelatingsbeslissingen** geldt een beslistermijn van 6 weken, te verlengen met max. 4 weken. **Tijdelijke plaatsing** is alleen aan de orde bij leerlingen die niet reeds op een school zijn ingeschreven (eerste aanmelding) en waarvoor de toelatingsbeslissing nog niet is genomen bij aanvang van het schooljaar.

Bevoegd gezag dient in alle gevallen een nieuwe school voor de leerling te vinden voordat tot definitieve **verwijdering** kan worden overgegaan.

De schorsingsregeling komt overeen met de huidige regeling in VO.

Een **ontwikkelingsperspectief** komt in de plaats van het handelingsplan en dient te worden opgesteld voor leerlingen met een afwijkend onderwijsprogramma in het regulier basis- en voortgezet onderwijs, praktijkonderwijs en (V)SO.

Bekostiging SWV:

Indien meer leerlingen naar SO worden verwezen dan waarvoor bekostiging beschikbaar is, wordt de bekostiging van alle scholen in het SWV (incl. SO) verminderd op basis van het leerlingenaantal van de vestigingen van die scholen.

SWV middelen kunnen ingezet worden op een vestiging die buiten het gebied van het SWV valt.

Bekostiging **LWOO en Pro** gaat rechtstreeks naar de scholen.

De hoogte van bekostiging is afhankelijk van de benodigde extra ondersteuning (3 categorieën) en zoals is overeengekomen in het SWV.

VBO-groen in een AOC zal ook deelnemen aan de SWV-VO.

Een onderwijsinstelling die onder de WEB valt zal een OKR van een leerling uit het VSO krijgen.

MBO: ontvangt een bedrag voor passend onderwijs. Er is een overbruggingsperiode omdat de nieuwe bekostigingssystematiek voor het MBO per 1-1-2014 is gepland. (5 mnd later dan PaOn)

Verwacht wordt dat in 2014 het lgf-budget wordt toegevoegd aan het gehandicaptenbudget en naar rato van het lumpsum.

Als **SWV zijn taken ernstig verwaarloost** (bijv. niet tot stand komen van het SWV of er wordt geen rechtspersoon gevormd) kan de minister voorzieningen treffen. Er wordt een persoon of meer aangewezen die er alsnog voor zorgdragen dat de taken van het SWV naar behoren worden verricht.

Aanspraak op bekostiging van **vervoerskosten voor VSO leerlingen**, die niet of niet zelfstandig met openbaar vervoer kunnen reizen, wordt beperkt.

Cluster 2 instellingen krijgen een taak om scholen ondersteuning door gebarentolk te bieden. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

Toelaatbaarheidsverklaring wordt gebonden aan een termijn, waarvoor vóór afloop wordt bezien of de leerling kan worden teruggeplaatst of overgeplaatst naar regulier onderwijs.

De toelaatbaarheidsverklaring is een besluit in de zin van de Algemene wet Bestuursrecht.

Geen toelaatbaarheidsverklaring is nodig voor (V)SO leerlingen geplaatst in een inrichting, accommodatie of residentiële instelling. De indicatie die vanuit de (residentiële) instelling aan de leerling wordt gegeven voor behandeling in de instelling is ook de indicatie voor het SWV om de leerling toelaatbaar te verklaren tot het (V)SO.

Bij verlaten van een gesloten instelling (justitiële jeugdinrichting of instelling) eindigt direct de inschrijving bij die school.

Bekostiging leerlingen op residentiële plaatsen geldt alleen nog voor scholen verbonden aan justitiële jeugdinrichtingen en geloten jeugdzorg. Dit gebeurt op basis van capaciteitsbekostiging (in plaats van huidige samenwerkingsovereenkomst).

Voorwaarde voor bekostiging **nieuwe nevenvestiging** van scholen is overeenstemming met de gemeente en het SWV. De procedure wordt verkort van 1,5 jr. naar 6 mnd.

Medezeggenschap.

Hetzelfde medezeggenschapsregime wat nu voor de Rec's geldt zal voor de SWV-en gelden.

De MR bestaat uit leden die uit en door het personeel zijn gekozen. Uit en door de leden van de MR-en van de aangesloten scholen wordt een ondersteuningsplanraad gekozen (kan minder leden hebben dan de MR), die instemmingsrecht heeft t.a.v. het ondersteuningsplan.

Inspectie verricht jaarlijks onderzoek naar het SWV en geeft een oordeel over de kwaliteit.

Gegevenslevering basisregister onderwijs aan SWV bij in-en uitschrijven leerling op een (V)SO-school cl 3 of 4. Hiermee wordt SWV inzichtelijk op welke gegevens de bekostiging van het SWV wordt gebaseerd.

Tijdspad

1 aug 2012	Beoogde inwerkingtreding artikelen m.b.t. SWV
Uiterlijk 1 nov 2012	SWV is opgericht
Voor 1 mei 2013	Eerste ondersteuningsplan is verzonden naar inspectie
Per 1-8-2013	Landelijke indicatiestelling vervalt en zorgplicht treedt in werking

In het **eerste ondersteuningsplan** staat de regeling van het SWV t.a.v. terug- of overplaatsing naar regulier onderwijs dan wel voortgezet verblijf in (V)SO van leerlingen die voor PaOn ingestroomd zijn in (V)SO

(V)SO leerlingen worden op basis van de postcode van de woonplaats van de leerling toegerekend naar een SWV.

LECSO 13 december 2011

Corine van Helvoirt

Marc Cantrijn

Albert Boelen

Wilma Slaats

Marten Schaafsma